

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovvej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **W., a.s., H., S., IČO: X.,** zast. JUDr. M.S., advokátom, H., P. proti žalovanému: **D., s.r.o., Š., P., IČO: X.,** zast. Mgr. M.R., advokátom, M., T., **o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 292,93 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 3 131,45 Eur,** o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 10.02.2010, č. k. 15 Cob 220/2009-109, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 10.02.2010, č. k. 15 Cob 220/2009-109 **z a m i e t a.**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom rozsudok Okresného súdu Topoľčany, č. k. 8Cb/91/2008-74 zo dňa 22.06.2009 v znení opravného uznesenia, č. k. 8Cb/91/2008-92 zo dňa 20.10.2009 v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania v sume 1 449,22 Eur.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia Okresný súd Topoľčany napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 4 861,58 Eur a zmluvnú pokutu vo výške 3 131,45 Eur. Žalobu vo výške úroku z omeškania v sume 431,35 Eur zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením.

Prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca sa podaným návrhom proti žalovanému domáhal zaplata sumy 190 000 Sk a zmluvnej pokuty vo výške 0,06% z dlžnej sumy od splatnosti faktúry do zaplata z dôvodu, že žalovaný si objednal u žalobcu objednávkou č. 30/2004 zo dňa 20.12.2004 obchodný tovar - 3ks hydraulickej ruky PANOBA A 67.1. Na základe tejto objednávky bola medzi účastníkmi konania uzavretá kúpna zmluva č. 04SO998 dňa 21.12.2004. Dňa 30.05.2005 žalobca dodal žalovanému 2ks hydraulickej ruky PANOBA A 67.1 a v ten istý deň žalovaný uhradil na základe zálohovej faktúry č. 50001 sumu 409 241 Sk ako kúpnu cenu jednej hydraulickej ruky. Dodaný tovar žalobca vyfakturoval žalovanému faktúrou č. 20050040 v sume 818 482 Sk, v ktorej bola zohľadnená už vykonaná úhrada predfaktúry vo výške 409 241 Sk, teda zostáva zaplatiť sumu 409 241 Sk hore-vedenou faktúrou, splatnou dňa 17.06.2005. Z tejto dlžnej sumy žalovaný uhradil dňa 27.02.2007 sumu 209 241 Sk, dňa 14.08.2007 sumu 10 000 Sk a v priebehu súdneho konania dňa 24.09.2007 uhradil sumu 190 000 Sk, čo bola žalovaná istina.

Žalobca pred začatím konania vzal návrh v časti istiny späť a žiadal konanie zastaviť podľa § 96 ods. 1 O.s.p. Súd preto uznesením, č.k. 8Cb/91/2008-45 zo dňa 29.01.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.03.2009, konanie v časti istiny 190 000 Sk zastavil.

Žalobca rozšíril návrh na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 292,93 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 3 131,45 Eur, preto súd uznesením, č. k. 8Cb/91/2008-47 zo dňa 18.02.2009 pripustil zmenu návrhu.

Úrok z omeškania si žalobca uplatnil z predfaktúry č. 5001 a z faktúr č. 20050040 a 20050200 v celkovej výške 5 292,93 Eur a taktiež zmluvnú pokutu za omeškanie s úhradou tých istých faktúr, ktorú vyčíslil celkom v hodnote 8 424,38 Eur podľa pripojenej faktúry číslo 20090130 zo dňa 30.01.2009, ktorú žalobca doručil žalovanému 04.02.2009. Z tejto sumy si žalobca uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 3 131,45 Eur.

Podľa súdu prvého stupňa návrh žalobcu bol podaný dôvodne čo do úroku z omeškania v sume 4 861,58 Eur v zmysle ustanovenia § 369 Obch. zák. Súd nepriznal žalobcovi úrok z omeškania za zálohovú faktúru č. 5001 zo dňa 21.02.2005 v sume 409 241 Sk, ktorá bola splatná dňa 07.03.2005 a uhradená 30.05.2005 na tom základe, že žalovaný uhradil túto zálohovú faktúru pri dodávke obchodného tovaru, ktorý žalovaný prevzal dňa 30.05.2005, pričom v tento deň bola už hodnota predfaktúry zaplatená na účet žalobcu v hodnote 409 241 Sk, teda v takej sume, v akej ju žalobca vystavil za dodávku jednej hydraulickej ruky v súlade s bodom II. kúpnej zmluvy, uzavretej dňa 24.12.2004, teda kúpna cena bola zaplatená najneskôr pri odbere tovaru na základe predfaktúry, z toho dôvodu sa žalovaný nedostal do omeškania so zaplatením predfaktúry. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania so zaplatením faktúry č. 20050040 zo dňa 30.05.2005 vo výške 409 241 Sk, ktorá bola splatná 17.06.2005 v sume 4 561,61 Eur podľa výpočtu uvedeného v napadnutom rozsudku.

Žalobca ďalej vyúčtoval žalovanému dodávku 1 hydraulickej ruky, ktorá nebola predmetom sporu, ale bola dodaná na základe tej istej kúpnej zmluvy faktúrou č. 2050200 zo dňa 30.11.2005, splatnej 21.12.2005, v sume 409 241 Sk na dodávku 1 ks hydraulickej ruky, ktorá bola uhradená 21.02.2006 (č. l. 41 spisu), za úhradu ktorej sa žalovaný dostal do omeškania vo výške 13% ročne zo sumy 409 241 Sk od 22.12.2005 do 21.02.2006 v sume 9 036,93 Sk, čo je 299,97 Eur.

Za obe faktúry č. 2005040 a č. 20050200 je to spolu úrok z omeškania vo výške 4 861,58 Eur. Súd v tejto výške priznal žalobcovi úrok z omeškania, pričom žalobca si uplatnil úrok z omeškania vo výške 5 292,93 Eur a priznaný úrok z omeškania je 4 861,58

Eur (5 292,93 Eur - 4 861,58 Eur = 431,35 Eur). Súd návrh v časti úroku z omeškania vo výške 431,35 Eur ako nedôvodný zamietol.

Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu, súd I. stupňa z predložených dokladov uzavrel, že celkom zmluvná pokuta uplatnená dôvodne predstavuje 7 242,58 Eur + 505,31 Eur, čo je spolu 7 747,89 Eur, pričom žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 3 131,45 Eur, preto mu súd priznal zmluvnú pokutu len v tejto výške, tak, ako si ju zmeneným žalobným petitom uplatnil.

Odvolačí súd rozhodol vo veci na základe odvolania žalovaného do žalobe vyhovujúcej časti rozsudku súdu I. stupňa dovolaním napadnutým rozsudkom.

Uznan tvrdenie žalovaného, že sa tento nedostal s plnením žalobcovi do omeškania za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v napadnutej časti zamietol.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Podľa jeho mienky odvolací súd síce správne zistil skutkový stav veci, ale nesprávne ju právne posúdil.

Navrhol preto, aby ho dovolací súd zmenil tak, že odvolanie žalovaného zamietne, rozsudok súdu I. stupňa potvrdí a prizná mu náhradu trov odvolacieho i dovolacieho konania vo výške 210,78 Eur.

Tvrdí, že nesplnenie povinnosti vystaviť predfaktúru nemôže znamenať zánik povinnosti zaplatiť za dodaný tovar dohodnutú a fakturovanú cenu, pretože takýmto posudzovaním sa popiera základné právo predávajúceho, a to mať zaplatenú dohodnutú cenu, ktorá zo zákona vzniká prijatím dodávaného tovaru a nie je závislá od vystavenia faktúry. Uvádza, že v podaní zo dňa 09.02.2009 špecifikoval uplatnený nárok na úrok z omeškania podľa § 369 Obch. zák. V kúpnej zmluve v bode 5.1. Všeobecných predajných podmienok je jasne dohodnutá zmluvná pokuta za nezaplatenie predfaktúry, ktorá aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovi patrí z predfaktúry č. 5001, keďže žalovaný bol jednoznačne v omeškani. V bode 5.2. Všeobecných predajných podmienok sa dohodla zmluvná pokuta za nezaplatenie faktúr.

Považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za protizákonné a protiústavné, keď vylúčil platnosť § 369 Obch. zák. na vzťah medzi účastníkmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že dovolanie je prípustné podľa § 238 ods. 1 O.s.p., prejednal dovolanie žalobcu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 243a ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom sporu je zaplatenie úroku z omeškania a zmluvnej pokuty za údajné oneskorené zaplatenie tovaru, ktorý žalobca dodal žalovanému.

Podľa dovolateľa odvolací súd nesprávne právne vec posúdil. Tvrdí, že na uplatnený úrok z omeškania podľa § 369 Obch. zák. má nárok a rovnako podľa bodu 5.1. a 5.2. Všeobecných predajných podmienok mu patrí dohodnutá zmluvná pokuta.

Odvolací súd oprel svoje - žalobu v odvolaní napadnutej časti - zamietajúce rozhodnutie o názor, že žalobca ako veriteľ si nesplnil povinnosť vystaviť predfaktúru dohodnutú v čl. II. Kúpnej zmluvy, čím v zmysle § 370 Obch. zák. neposkytol spolupôsobenie potrebné na to, aby dlžník mohol splniť záväzok.

Podľa § 369 ods. 1 Obch. zák., ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania určené v zmluve, inak o 10% vyššie než je základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska, uplatňovaná pred prvým kalendárnym dňom kalendárneho polroka, v ktorom došlo k omeškaniu. Základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska, platná v prvý kalendárny deň kalendárneho polroka, sa použije počas celého tohto polroka.

Podľa § 365 Obch. zák., dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom. Dlžník však nie je v omeškaní, pokiaľ nemôže plniť svoj záväzok v dôsledku omeškania veriteľa.

Podľa § 370 Obch. zák., veriteľ je v omeškaní, ak v rozpore so svojimi povinnosťami vyplývajúcimi zo záväzkového vzťahu neprevezme riadne ponúknuté plnenie alebo neposkytne spolupôsobenie potrebné na to, aby dlžník mohol splniť svoj záväzok.

V kúpnej zmluve zo dňa 21.12.2004 (č. 1. 6) účastníci v čl. II dohodli spôsob platby 100% kúpnej ceny tovaru pri odbere tovaru na základe predfaktúry. V čl. III účastníci prijali Všeobecné obchodné podmienky (č. 1. 7), kde v bode 5 označenom ako Sankcie, účastníci

v bode 5.1. dohodli zmluvnú pokutu za omeškanie so zaplatením predfaktúry a v 5.2. zmluvná pokuta za omeškanie so zaplatením faktúry.

Z citovaného ustanovenia čl. II kúpnej zmluvy zo dňa 21.12.2004 jednoznačne vyplýva, že účastníci dohodli vystavenie predfaktúry ako nevyhnutnú podmienku zaplatenia kúpnej ceny tovaru, ktorej nesplnenie nemožno nijako obísť ani nahradiť splnením ďalších alebo iných podmienok

Zo spisu je zrejmé, že žalobca vystavil vo veci len predfaktúru č. 5001. S nárokom na úrok z omeškania, uplatnený na základe tejto predfaktúry, sa právoplatne vysporiadal súd I. stupňa vo výroku, ktorým v tejto časti žalobcu zamietol a žalobca sa proti rozsudku súdu I. stupňa neodvolal, takže sa tento výrok rozsudku súdu I. stupňa stal právoplatným, čo značí, že podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolanie nie je proti nemu prípustné.

Žalobca ani v dovolaní nepopiera skutočnosť, že okrem predfaktúry č. 5001 žiadnu nevystavil, odvolací súd preto uzavrel, že dôvody dovolania nie sú dané. Keďže nezistil ani vady rozhodnutia, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť, dovolanie podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ju úspešnému žalobcovi nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 16. novembra 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová